

Linköpings kommun
kommun@linkoping.se
barnochungdomsnamnden@linkoping.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Ånestadsskolan
i Linköpings kommun

Tillsyn i Ånestadsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Linköpings kommun under hösten 2016. Ånestadsskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 14 och den 16 september 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Enligt Skolverkets nationella statistik för våren 2016, framgår det att 66,1 procent av eleverna i årskurs 9 uppnådde kunskapskraven i alla ämnen. Motsvarande andel för riket var 74,2 procent. Andelen elever som var behöriga till yrkesprogram var 80,2 procent, jämfört med rikets 83,1 procent. Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 var 219,7 poäng, jämfört med rikets 224,1 poäng. Ånestadsskolans resultat från 2015 visade ett genomsnittligt meritvärde för slutbetyg i årskurs 9 på 197,6 poäng.

Av nationell statistik för våren 2015, framgår att relationen mellan nationella prov och terminsbetyg för årskurs 6 visar att i ämnet engelska har 54 procent av eleverna ett lägre terminsbetyg än provbetyget, jämfört med kommunens 18 procent. I ämnena matematik och svenska/svenska som andra språk visade skolans resultat att en högre andel av eleverna har fått lika terminsbetyg som det nationella provbetyget i jämförelse med kommunen och övriga riket. Enligt nationell statistik för våren 2015 framgår av terminsbetygen för elever i årskurs 6, att den genomsnittliga betygspoängen per ämne är enlighet med kommunen och riket i övrigt.

Skolans resultat på nationella prov för årskurs 3 våren 2015, visar att andelen elever som nått kravnivån i ämnet matematik var på 81,1 procent, jämfört med rikets 89,2. I ämnet svenska var det 90 procent av eleverna som uppnådde kraven, jämfört med rikets 93,1 procent.

Översikt över Skolinspektionens ställningstaganden

Område	Bedömning
Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad
Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad
Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Avstående från ingripande
Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad
Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad

2016-11-09

3 (9)

Dnr 43-2015:8959

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn av Ånestadsskolan visar att huvudmannen och rektorn behöver vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som finns i skolans arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Det förekommer att personal och rektor inte anmäler uppgifter om kränkande behandling skyndsamt till rektor respektive huvudmannen. Rektor behöver säkerställa att personal alltid skyndsamt anmäler till rektor vid kännedom om kränkningar och att det är den utsatta elevens perspektiv som är gällande. Huvudmannen behöver vidare säkerställa att rektor vid kännedom om kränkande behandling skyndsamt anmäler uppgifterna till huvudmannen. Att så sker är en förutsättning för att huvudmannen ska kunna fullgöra sin skyldighet att se till att omständigheterna kring uppgivna kränkningar skyndsamt utreds och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. I samband med tillsynen har rektor beslutat om förändrade rutiner och arbetssätt för att säkerställa att personal skyndsamt anmäler uppgifter om kränkande behandling till rektor som i sin tur anmäler till huvudmannen. Skolinspektionen bedömer denna åtgärd som tillräcklig och avstår därför från ingripande.

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har konstaterat en brist inom arbetsområdet Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling vid Ånestadsskolan. Skolinspektionen avstår dock från ingripande, varför tillsynen i Ånestadsskolan i Linköpings kommun härmed avslutas.

Avstående från ingripande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Linköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

2016-11-09

4 (9)

Dnr 43-2015:8959

- Av utredningen framgår att rektorn har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med bristerna avseende anmälan om kränkande behandling. Rektorn har informerat personalen så att det tydligt framgår av arbetsgången för ett ärende gällande kränkande behandling att personalen ska rapportera direkt till rektorn som i sin tur ska rapportera till huvudmannen i enlighet med kommunens rutiner. I skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling kommer ovanstående rutinerna att förtydligas. Mot bakgrund av ovanstående och vid en samlad bedömning av omständigheterna bedömer Skolinspektionen att åtgärderna är tillräckliga och att det inte finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Det förekommer att personal och rektorn inte anmäler uppgifter om kränkande behandling skyndsamt till rektorn respektive huvudmannen.

I skollagen anges att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn är i sin tur skyldig att anmäla händelsen till huvudmannen. Anmälningsskyldigheten omfattar alla situationer där elever anser sig ha blivit utsatta för kränkande behandling. Rektorns anmälningsskyldighet är direkt kopplad till huvudmannens lagstadgade skyldighet att skyndsamt utreda omständigheterna, varför anmälan till rektor respektive huvudman måste göras skyndsamt.

I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn framkommer att personal gör en bedömning av en kränkningens allvar och grad innan kränkningen eventuellt anmäls till rektorn respektive huvudmannen.

Enligt rektorn är skolans rutiner vid en kränkning av elev att personal tar en första kontakt med skolans trygghetsteam. Det är ofta som rektorn får ta del av informationen omgående, men det beror på kränkningens karaktär. Rektorn uppger att det är trygghetsteamet tillsammans med mentor som reder ut kränkningen enligt en särskild rutin och skriver ett protokoll som rektor tar del av. Anmälningarna som kommer rektorn till del anmäls till huvudmannen.

I skolans plan mot kränkande behandling framgår att rutinen vid incidenter av kränkande behandling är att det först sker en utredning av personal eller kurator i trygghetsteamet. För att senare informera rektorn om resultatet av denna som i sin tur vidare rapporterar till skolområdeschef. Enligt rutinen informerar rektorn omgående om "allvarliga kränkningar" till huvudmannen. Efter tillsynsbesöket har rektorn och huvudmannen meddelat Skolinspektionen att skolan vidtagit åtgärder genom att ändra sina rutiner för anmälan om uppgifter om upplevd kränkning. De nya rutinerna har inkommit till Skolinspektionen. Enligt den nya rutinen ska anmälan från personal alltid göras skyndsamt till rektorn. Rektorn ska vidare säkerställa att vid kännedom om kränkande behandling skyndsamt anmäla händelsen till huvudmannen.

2016-11-09

5 (9)

Dnr 43-2015:8959

Motivering till avstående från ingripande

Av utredningen framgår att rektorn har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med bristerna avseende anmälan om kränkande behandling. Bland annat har rektorn informerat personalen så att det tydligt framgår av arbetsgången för ett ärende gällande kränkande behandling att personalen ska rapportera direkt till rektorn som i sin tur ska rapportera till huvudmannen i enlighet med kommunens rutiner. I skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling kommer ovanstående rutinerna att förtydligas. Mot bakgrund av ovanstående och vid en samlad bedömning av omständigheterna bedömer Skolinspektionen att åtgärderna är tillräckliga och att det inte finns särskilda skäl mot ett ingripande. Skolinspektionen avstår därför från ingripande.

Skolinspektionen förutsätter att rektorn fullföljer det påbörjade arbetet och följer upp att de vidtagna åtgärderna tillämpas på skolenheten samt att de får önskad effekt.

Skolinspektionen har funnit följande brist/brister, men avstår med stöd av 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser.

2016-11-09

6 (9)

Dnr 43-2015:8959

Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden.

2016-11-09

7 (9)

Dnr 43-2015:8959

Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Sundkvist
Avdelningschef

Annika Jervgren
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Ånestadsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

2016-11-09

9 (9)

Dnr 43-2015:8959

Fakta om Ånestadsskolan

Vid besöket gick det 578 elever i förskoleklass och grundskola från årskurs 1 till 9 inklusive förberedelseklass. På skolan finns profilklasser inom handboll samt samhällskunskap. Skolans lokaler är belägna söder om Linköpings centrum och skolan tillhör kommunens södra skolområde.